

δὲ οἱ Ἰταλοὶ ἐν καιρῷ ἑτέλεσαν ἔορτὴν ἐπὶ τοῖς εὐρήμασι τῆς Πομπηίας, μετ' ἵσου δικαίου δύνανται καὶ οἱ Ἑλληνες νὰ πανηγυρίσωσιν διοίαν πανήγυριν ἐπὶ τῇ ἀποκαλύψει τοιούτων καὶ τοσούτων θησαυρῶν μάλιστα ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Παλλάδος.

Οὐχὶ ὡς δὲ οἱ ιερὸς τῆς Ὀλυμπίας χῶρος ὑπὸ βαρβάρων καὶ ὑπὸ σεισμῶν κατερειπωθεῖς; ἐν δὲ τῇ ῥοδιαίουσῃ ἄμμῳ καὶ τῇ ποταμίοις ὅδαις βυθισθεὶς ἐξηλείφθη ἐκ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, ἐγένετο καὶ ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ἀφαντος, ἀλλ᾽ δὲ Παρθενών, τὰ Προπύλαια, τὸ Ἐρέχθειον καίπερ ἡκρωτηριασμένα πρόκεινται καὶ νῦν ἀφευδεῖς μάρτυρες τοῦ παρελθόντος μεγαλείου καὶ τῆς λάμψεως τῆς πόλεως. Οὐδαμοῦ γῆς παρήχθη οὐδὲ θά παραχθῆ ποτε, ὡς ἐν τῇ Ἀκρόπολει τοιοῦτος ἀρμονικὸς συνδυασμὸς τέχνης καὶ φύσεως. "Οπως δὲ τὰ προϊόντα τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ μάλιστα τὰ ὄμηρικὰ ποιήματα θὰ διαμένωσιν εἰς αἰώνα τὸν ἀπαντα ἀνυπέρβλητα, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τῆς γῆς θὰ ζῶσιν ἀνθρώποι, οὕτω καὶ τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἀρχαίας τέχνης μάλιστα δὲ ὁ Παρθενών θὰ θαυμάζηται ἐφ' ὅσον τὰ ἀνθρώπινα ὄμηρα θὰ βλέπωσιν. "Η Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν, λέγει δὲ Michaelis, εἶναι καὶ θὰ διατελῇ οὖσα τὸ ὄψιστον τέρμα, πρὸς δὲ τείνει ἔκαστος τῆς ἀρχαίας τέχνης φίλος. Καὶ αὐτοὶ οἱ θησαυροὶ τοῦ βρεττανικοῦ Μουσείου, ὃσον πολύτιμοι καὶ ἀν εἶναι δὲν δύνανται νὰ ἀντικαταστήσωσι τὴν ἔκπληξιν καὶ τὸν θαυμασμόν, ὃν ἐμποιεῖ ἡ θέα τῆς Ἀκροπόλεως· διότι αὐτόθι τὰ πάντα συνδέονται ἀρρήκτως πρὸς ἀλληλα· ἐνταῦθα μπάρχει ἡ φύσις, ἐξ οὗς ἡ τέχνη αὕτη προήλθεν· τὸ σχῆμα τῆς βάσεως τοῦ Παρθενώνος καὶ τῆς ὅλης αὐτοῦ οἰκοδομῆς συνάδει καλλιστα πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ βρύχου, ὃν στεφανοῖ· ἐκ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ μετάγεται τὸ βλέμμα ἀφ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸ πεντελικὸν ὅρος, ἐκ τῶν λιθοτομιῶν τοῦ διποίου ἐλήφθη ἡ ὅλη τοῦ ναοῦ. "Η ἀπλότης τοῦ ἐναρμονίου ὅλου καὶ ἡ τελεία λεπτότης τῶν καθ' ἔκαστον, ἔτι δὲ πρὸς τούτους καὶ ἡ τῶν χρωμάτων ποικιλία, ήτις ἐκόσμει τὸν ναὸν — πάντα ταῦτα ἐλήφθησαν ἐκ τῆς περιβαλλούσης φύσεως. "Η τέχνη ὡς εὐμαθής μαθήτρια ἄμα δὲ καὶ ὡς ὥραιοτέρα θυγάτηρ ὥραιάς μητρὸς συνεχίζει καὶ ἀποτελεῖ ὅπερ ἡ φύσις μποτοποῖ οίονει ἐν προπλάσματι· δὲ τεχνίτης εἰσέδυσεν εἰς τοὺς σκοπούς τοῦ δημητιουργοῦ καὶ ἐπέμηκε τὴν κορωνίδα εἰς τὸ δημιούργημα τῆς φύσεως. "Ἐκν δέ τις ἐν τῷ ἀπλέτῳ τῆς ἡμέρας φωτὶ λυπήται παρατηρῶν τὴν ἐρήμωσιν καὶ τὴν καταστροφήν, ἢν ἀνθρώπινος χείρ καὶ ἀνθρώπινος ἀλογία ἐπήνεγκον εἰς τὸ θεῖον τοῦτο ἔργον, ἐκν τις νομίζῃ ἀδύνατον νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ ὅλον ἐν τοῖς κατακεκρατισμένοις αὐτοῦ μέρεσιν, οὕτως ἀς ἀναμείνῃ τὴν νύκτα. Τίς δύναται νὰ λησμονήσῃ τὴν ἐντύπωσιν, ἢν αἰσθάνεται ἐξερχόμενος τῆς στοᾶς τῶν προπυλαίων ὑπὸ τὸ σεληνιαῖον φῶς; ἐνταῦθα ἐπενεργεῖ τὸ ὅλον, ἡ δὲ ἐπτοημένη φαντασία ἀναπληροῖ τὰ κενὰ καλύπτουσα τὰς ἐπενεχθείσας παραμορφώσεις· ὁ μικρὸς καὶ ἡρεμος τῆς Παλλάδος ναὸς

δεικνύει ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ χάριν ὅπερθεν δὲ ἴσταται τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκ κιόνων δάσος τοῦ γιγαντιάου ναοῦ. Παρέρχεται τις τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τοὺς Τούρκους, τοὺς Ἐνετούς καὶ τὸν Ἐλγίνον καὶ ἐν ἀφώνῳ θυματημῷ κλίνει γόνυ πρὸ τοῦ καλλιτεχνικοῦ πνεύματος, ὅπερ τεχνουργῆσαν τοῦτο τὸ εὐαρμόνιον ὅλον καὶ ἐπιθέν εἰς τὸ φυσικὸν τῆς Ἀκροπόλεως κάλλος ἐναμίλλως τὸ κάλλος τελειωτάτης τέχνης κατώρθωσεν ὥστε ὁ ιερὸς βράχος νὰ φαίνηται ὡς ἐν ἀνάθημα ἡ μᾶλλον ὡς ἐνιαῖον μέγα ἄγαλμα." Πρβ. Ἀριστεῖδ. Παγαθηναῖ. σ. 149.

"Ἐν τέλει δὲ τῆς ἀναλύσεως ταύτης τοῦ βιβλίου τοῦ Boetticher ἀξίους παραδέσεως νομίζομεν καὶ τοὺς λόγους, οὓς ἔτερος Γερμανός, δὲ Ulrichs καθηγητὴς νῦν ἐν Würzburg, ἔγραψε πρὸ πεντήκοντα ἑτῶν περὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ (Reisen und Forschungen in Griechenland)· „ἐφ' ὅσον διέμεινα ἐν Ἀθήναις ἀνέβαινον σχεδόν καθ' ἐκάστην ἡμέραν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ἀείποτε δὲ ἡ θέα ἐξέπληττε με· ἡ γενικὴ ἐντύπωσις ητο οὔτως ἰσχυρά, ὥστε μόλις συνηρχόμην ὅπως ἔξετάσω ἀκριβῶς τὰ καθ' ἐκαστον· ἐν πάσῃ ὥρᾳ τῆς ἡμέρας διέτριψα ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν νύκτα ἐπιλαμπούσης τῆς σελήνης· ἡ θέα εἶναι πάντοτε ὥραιά, ἀλλ' ὅμως τὸ ἐστέρας περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ὥραιοτάτη· πρὸς βορρᾶν θεᾶται τις τὴν νέαν πόλιν, τὸν Λυκαβηττὸν καὶ τὴν πεδιάδα μετὰ τοῦ ἐλαιιῶνος καὶ τῆς χλόης παρὰ τὸν Κηφισόν, κυκλουμένην ὑπὸ τῶν πρὸς βορρᾶν ὄρέων τῆς Ἀττικῆς, πρὸς νότον θαυμάζων προσβλέπει τὴν ἀκτὴν μετὰ τῶν κόλπων καὶ τῶν ἀκρωτηρίων, μεταξὺ δὲ πρὸς τὸ δυτικὸν καὶ μεσημβρινοδυτικὸν μέρος τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς, τὸν σαρωνικὸν κόλπον, τὴν Αἴγιναν, τὴν Σαλαμῖνα, πολλὰς μικροτέρας νήσους, τὰς ἀργολικὰς ἀκτάς, ὑπεράνω τῶν ὄποιων ὕψοινται κλιμακηδὸν τὰ δρη τῆς Ἀργολίδος, εἴτα δὲ τὰ τῆς Ἀρκαδίας καλυπτόμενα καὶ τὸ ἔαρ ὑπὸ χιόνος. "Οταν δὲ ὁ ἥλιος δύων προσπελάζῃ εἰς ταῦτα τὰ δρη καὶ ἡ θάλασσα ἀντανακλᾷ τὴν λάμψιν αὐτοῦ, τὸ δὲ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ μεταβάλλεται εἰς πυρωδές ἐρυθρὸν χρῶμα, τότε καταχρυσοῦσι ναὶ τελευταῖαι τοῦ Φοίβου ἀκτῶν τὰς κόρας τοῦ Ἐρέχθειον καὶ τοὺς στίχους τῶν κιόνων τοῦ Παρθενώνος καὶ δι' αὐτῶν βλέπομεν τὸν πρὸς ἀνατολὰς ἐκτενέμενον Ήμηττὸν ρόδωπὸν καὶ ἐπιπόρφυρον, ἐως οὖ δηλίος κρυφῆς ὅπισθεν τῶν χιονοσκεπῶν κορυφῶν τῆς Ἀρκαδίας, ἡ δὲ ποικιλία τῶν χρωμάτων ἐνεκα τοῦ βραχέος ἐν τῇ μεσημβρίᾳ λυκόφωτος ὑποχωρήσῃ εἰς τὸν μαρμαίροντα ἀστερόεντα οὐρανόν. "Μη καταφρονεῖτε ἡμῶν ζώντων ἐν Ρώμῃ ὅταν θὰ διατρίβητε ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως" εἴπεν ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου ἀποχαιρετίζων με δὲ Welcker παῖζων καὶ σπουδάζων. "Ητο ἐν Ἀθήναις δέκα ἔτη πρὸ ἔμοι· τῶν λόγων τούτων ἀνεμμνησκόμην ὄσάκις διέτριψον ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως" διότι ἡ τῶν Ἀθηνῶν Ἀκρόπολις εἶναι δότος, ἔνθα συνδεθεῖσαι ἡ φύσις καὶ ἡ τέχνη ἀπετέλεσαν τὸ κάλλοιστον ἀρμονικὸν ὅλον, ὅπερ ποτὲ εἶδον."

Η ΧΕΛΙΔΩΝ.

(μετὰ εἰκότος.)

A.

Ποία καρδία τεταπεινωμένη εἰς τὴν ἐμφάνισίν σου δὲν σκιρτήσῃ, ὡς χελιδών, καὶ ποία θλῖψις ἀνιαρά δὲν θὰ

διαλυθῇ εἰς γλιταρούς καὶ εὐώδεις ἀτμούς γλι κουφίσεως;

"Ἄγγελια φόρος τοῦ ἔαρος, θλύμες ἐκ τῶν ἐγ Αφρικῆς, ἵνα παραστῆς εἰς τὸ τερπνὸν θέαμα τί

ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΟΥ ΜΑΙΟΥ.

Eduard und R. Beyschlag.

νημένης φύσεωις. Τὸ μικρὸν σου ἀσμα ἔξεδίοις τὸν φοῦστὸν καὶ ἀπηνὴ καὶ ἀγριομέτωπον γειμῶνα καὶ κατηνάσσε τὰ ὄλευτα τὸν στοιχεῖον πάθη· οἱ ἀνεμοι καὶ τὰ ὄντα ἐπανέλαβον ἡρεμον ὑπαρξίαν, ἡρεμον κίνησιν, ἡρεμον μορφὴν καὶ ἐκ τῆς συμφιλιώσεως τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ἔξηλμεν ἡ μυστηριώδης ἀρμονία, ἣν ἀκούει πᾶσα ἀμορφής συνειδήσις ἐκ τῶν λιθῶν, ἐκ τῶν ὄντων, ἐκ τῶν δασῶν καὶ ἐκ τῶν σπηλαίων.

Οἱ στάγεις τῶν ἀγρῶν σὲ ἤκουσαν, μικρὰ γειλιδών, καὶ ἔξεπιήδησαν θαρραλέοι ἐκ τῶν κόλπων τῆς γῆς καὶ τὰ βότανα τῶν ὄρέων εἶπον „Ἄς τυμήσωμεν ἀναθάλλοντα τὴν γειλιδόνα!“

Λί κερασέσαι, αἱ ἀρμυγδαλαῖ, αἱ συκαμιναῖ, ἐκνόσμησαν τοὺς ἔτρούς αὐτῶν κλῖνας μὲ πρασίνους λύθους καὶ αἱ λεπτοφυεῖς τῶν παντοίων ἀνθέων ρίζαι ἥρξαντο μεταθάλλουσαι εἰς τὰ τρυφερὰ καὶ εὐθρακτὰ στελέχη τῶν ἀθάνατον γυμὸν τῆς ζωῆς καὶ τῆς εὐτοδίας.

‘Ἴπο τὸ πτερύγισμά σου, ἐράσμιον πτηνόν, ἡ γῆ, ἡ τέως αὐγμηρὰ καὶ σκυθρωπή, ἀνέδωκεν εἴρυτάτην ἀναλαμπὴν μειδιάματος· πανταχοῦ γρώματα, πανταχοῦ σγήματα, πανταχοῦ μορφαῖ· καὶ αὐτὸς ὁ ἄδυτος καὶ ἀνεξερεύνητος ὁρίζων ἔξηγλασθήη φαεινῆς.

Μικροσήμαντα ἔντομα, ἀφανεῖς τῆς φύσεως λειτουργοί, ἔξηλμον ἐκ τῶν μυστηριωδῶν αὐτῶν ἔνδιαιτημάτων καὶ περιβομβοῦσιν ἐντὸς τοῦ μικροσκοπικοῦ αὐτῶν ἀσμού περὶ ἐρημερωτάτας ἀσγολίας, ζητοῦντα καὶ αἰτά τροφὴν καὶ ἡδονὴν παρὰ τοῦ κοινοῦ δημητουργοῦ. Ήδυτυγῆς ἡ καρδία, ἣν ὁ βίος δὲν ἐμάρανε καὶ ἡ ἀγαριστία δὲν ἐσκλήρυνεν, ὅστε ν' ἀναισθητῇ πρὸς τὰ θέλητρα τῆς καθηλικῆς βλαστήσεως καὶ τῆς κυνοροΐας μυρίαν πλασμάτων!

Διατὸ τὸ δῖμον σου εἶναι τόσῳ κατίλον, γειλιδών; διεκτὶ τὸ πτερύγισμά σου τέσσι ἀνήσυχον, τόσῳ ὀεικάνητον, τόσῳ πολυμέριμνον; Η ταραχὴ αὐτῇ, τὰ ἀτάκτα ταῦτα πτερύγισματα, τὰ ἀλλεπάλληλα ταῦτα μικροταξεῖδια, ὅλη αὐτῇ ἡ θερμὴ μέριμνα καὶ αἱ διάπυροι ἀσγολίαι εἶνε ἀπόδειξις ἔρωτος. Ἰδοὺ βλέπω τὸν μικρὸν σου ἐραστήν, ἐργάζειον μὲ ταγύτητα ἀγαπώσης καρδίας, ἐπὶ πτερύγιον τεταριένων καὶ ἀκτινοβολουσῶν, μελανέφθιμαλμον καὶ στιλπνοτράγηλον καὶ σκιωπτέρυγα καὶ λευκόστημον καὶ χρυσίουρον καὶ εἰκνήμιδα.

Στίλβει δόλομελής, ὡσεὶ ἔξηλμε προσφάτως ἔξ ἀμβροσίου λουτροῦ· εἰ καὶ περιπαθής, εἶναι οὐχ ἡττον σοβαρός, διότι ἔρχεται ὡς κατακτητής, πεποιηώς ἐκ προσιψίων περὶ τῆς ἐπιτυχίας· εὐτυγῆς ἐραστής, τῷ δόντι, δοστις θὰ σὲ φιλήσῃ, γειλιδών, ἐνακερίως καὶ ἐπανειλημένως μὲ τὸ κονδυλωτόν του ράμφος καὶ θὰ σὲ θικεύσῃ περιπαθῶς μὲ τὴ ἄκρα τῶν πτερυγίων του, τὰ δότια θὰ ἀσχάλλωσιν ἐκ τῆς ἡδονῆς.

Ἄλλα σοι λαλήσῃ περὶ τῆς καλλονῆς σου ὅτι εἶναι ἐρατενή, πολυθέλγητρος, ἀπαράμιλλος, περὶ τῆς ψυχῆς σου ὅτι εἶναι πιστή, τιμία, ἀφωτιωμένη, περὶ τοῦ ἔρωτός του ὅτι θὰ σὲ ἀγαπᾷ, σὲ μόνην ἔξ ὄλης τῆς ἀπείρου δημιουργίας· θὰ σοὶ περιγράψῃ τὸν βίον τῶν ἐραστῶν ὡς παραδείσιον καὶ τὸν θάνατον τῶν ἐραστῶν ὡς γλυκύν.

„Ἐλλέ, ὀγάπη μου, θὰ σ' εἰπῃ· θὰ σ' ὄδηγήσω ὅπου θάλλουσι τὰ δροσερώτερα φύλλα, ὅπου πίπτουσιν οἱ εὔχυμότεροι σπόροι, ὅπου ἡλιάζονται οἱ γλυκύτεροι μικροσκόληκες, θὰ σὲ ὄδηγήσω εἰς τὸ καυκαρώτερον ρύάκιον καὶ εἰς τὸ εὐσκιώτερον φύλλωμα· γνωρίζω ποῦ εἵρισκονται τὰ μαλλιώτερα ἄγυρα διὰ στρωμάτην, ἐφ' ἣς εὐαρέστως καὶ ἀνω-

δύνως θὰ ἐπιωάσῃς· γνωρίζω ἐπίσης νὰ κατασκευάζω φιλεὰν στερεάν, μακρὰν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν βροχῶν καὶ τῶν ἐσπετῶν, φιλεὰν εὐήλιον, κομψήν, ὅπου θὰ δινάμεθα ν' ἀγαπώμενος ἀστραλῆς καὶ εὐφροσύνως, ὅθεν θὰ βλέπωμεν τοὺς ἀστέρας μαρμαίροντας ἐν τῷ θεῷ ἀγαπώμενος, καὶ τὴν πρώτην ἀκτῖνα τοῦ αὐγερινοῦ προσταλούσαν ἡμᾶς νὰ παύσωμεν τοὺς ἔρωτας καὶ νὰ φροντίσωμεν περὶ τῶν τοῦ βίου, ἵως οὐ μὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου θὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ πάλιν τοὺς ἔρωτας· ἡμᾶν.“

Σὺ δέ, μικρά μου γειλιδών, θὰ πεισθῆς ἔξ ὄλης ταύτης τῆς εὐγλωττίας διότι ἔχεις καρδίαν συμπαθῆ καὶ θέλεις νὰ πεισθῆς. Γότε δὲ ἀνει συμβολαιογράφου, ἀνει λερέως, ἀνει δημάρχου, ἐνώπιον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὡς μόνου μαρτύρων, θέλεις συναρφῆσαι ὁ λερός δεσμὸς δύο ἀγαπώμενών καρδιῶν· θὰ ζητήσετε ἀπὸ κοινοῦ τὴν κατάλληλον πρὸς οἰκοδομὴν τῆς φιλεᾶς θέσιν, καὶ τὰ θεμέλια τοῦ νέου οἴκου θὰ τεθῆσιν ἀνει τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ δημιουργοῦ καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

B.

“(ρ)ρίρος εἶναι βαθὺς τῆς πρώτης τοῦ Μαΐου καὶ οἱ ἀστέρες περιγρυσοὶ ἀκτινοβολοῦσι μετὰ ταχύτητος καὶ οὕτητος· ὁ οὐράνιος θόλος σαλεύεται ὅλος, ὡς ὑγρὸς πόντος, ἐφ' οὗ ἐπεγύθη στρῶμα σπινθήρων φωτοβολούστων μυρίας μαρμαρυγάς, εἰς μυρία συμπλέγματα καὶ μυρία σγήματα.

“Ι σελήνη προσέκλινεν ἥδη πρὸς δυσμάς ὡχρὰ ἐκ τοῦ παννυχίου ἀγόνου δρόμου, δν διήνυσε, ζητοῦσα τὸν Ἐνδυρίωνα· ὁ ἐρχοτῆς αὐτῆς δὲν ὑπάρχει πλέον· εἶναι ἀνεύρητος ἐν τῇ ήμέρᾳ καὶ τῇ νυκτὶ· ἀλλ' ὁ ἔρωις ἐπίζη ἐισέτι τῆς προσφιλοῦσι μορφῆς· ἡ φιλομειδῆς Ἰηττοῦ δὲν ἔξεφάνη· εἰσέτι ὑπεράνω τοῦ Ἐμηττοῦ· ἀλλ' ἡ νῦξ μόλις ῥίπτει τελευταῖον ἄγριον βλέμμα ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου σημείου καὶ ἐτομψάζεται ὄργιλη νὰ βυθισθῇ πέραν τοῦ ὑρίσοντος. Ὁ κορυδαλός σπεύδει ἀπ' ἀνατολῆν νὰ φέρῃ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Κεκρωπίας τὸ εὐάγγελον μήνυμα τοῦ Μαΐου μὲ φωνὴν αἰσθηματικὴν καὶ διάτορον.

“Πκουσε τὴν φωνὴν ταύτην τὸ ζεῦγος τῶν γειλιδόνων καὶ ἀνετίναξεν ἐν τῇ βάθει τῆς φιλεᾶς τὰ πτερά, τὰ ὄποια ἀπενάρκωσε παννυχίος ἔρως. Ιόσον εἶναι γλυκεῖα ἡ θυπεία τῆς πρωτας ἀπὸ ἐρωτικῆς γειρός! Λι δύο γειλιδόνες ἀνταλλάσσουσι θωπείαν, ἀνταλλάσσουσιν ἀσμα τοῦ θα· μ' ἀγαπήσῃς σήμερον; — καὶ σήμερον καὶ αἰωνίων“. “Πειτα παρατηροῦσι σοβαρό τὰς τελευταῖας σκιάς καὶ τὰς πρώτας τῆς αὐγῆς ἀκτῖνας· δὲν διακρίνονται εἰσέτι οἱ μικροὶ μέλανες αὐτῶν ὑφμαλμοί, ἀλλ' αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἀναθρώπουσιν ἐκ τῆς φιλεᾶς ὀλόκληροι καὶ πάλιν ἀφανίζονται· ἔπειτα ἀκούεται καὶ πάλιν σύγκρουσις πτερῶν καὶ ἐπαναλαμβάνεται πάλιν τὸ σύντομον τερέτισμα „πόσον εἶσαι τρυφερά — πόσον εἶσαι περιπαθῆς“ καὶ τὸ ζεῦγος τῶν νεονύμφων ἀσχολεῖται νὰ καθαρίζῃ καὶ λαμπρύνῃ τὰ πτερά του διὰ τὸ ράμφους.

“Ιιλιε τέλος ἡ ριδοδάκτυλος Ἰηττοῦ καὶ ὁ ἄρρην ἀποτολμᾶ νὰ πετάξῃ ἔξω τῆς φιλεᾶς μέχρι τῆς ἀντικρυ στέγης, ἀλλ' ἐπανέρχεται ταχέως· καὶ εἰτα πάλιν ἀφίπταται σχιματικοὶ μακρὰν καὶ ἀρχεται μελιφδῶν εἰς ἐπήκοον τῆς συνεύνοι τὰς ἐντυπώσεις αἴτους.

“Εἶναι γλυκεῖα ἡ αὐγὴ τοῦ Μαΐου· ἡ γῆ ὑποσχάζει ὡς ρύδον πρὸς τὸν ἡλιον· παντοῖαι εὐωδίαι ἔέργονται ἐκ τῶν

κοιλάδων καὶ τῶν ἀγρῶν καὶ ζῶνται ἀναθυμιάσεων περιστέφουσι τὰ δένδρα καὶ τὰ ὄρη· ὁ οὐρανὸς βάντιζει ἐπὶ τὴν γῆν χρυσούς μαργαρίτας, παθαρούς ὡς ἀκτῖνας καὶ ἐλαφρούς τοσοῦτον ὥστε περικοσμοῦσιν ὡς ἀδάνατα στήματα καὶ αὐτὰ τὰ τρυφερώτερα καὶ τὰ εὐαισθητότερα τῶν ἀνθέων· περιθέμοις καὶ λεπτὴ ὡς αἰθήρ ἡ αὔρα μάτην προσπαθεῖ νὰ περισυναγάγῃ τὴν δρόσον τῶν φυτῶν καὶ τῶν ἀνθέων· διότι μετ' ὀλίγον κορέννυται ἐκ τοῦ ἐλαφροῦ ὑγροῦ καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἐπαναρρίψῃ ἐπὶ τῆς γῆς μέρος τῆς δρόσου ἦν ἀπερρόφησεν, ἀλλὰ κρατεῖ ὅλην τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων καὶ των χόρτων· τότε καὶ αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀνατείλαντος ἥδη ἥλιου διεισδύουσι διὰ τῶν φύλλων καὶ τῶν σκιῶν καὶ πίνουσιν ἀπλήστως τὴν δρόσον τῶν πετάλων, ἀλλ᾽ ἐν ᾖ ἐκλείπει ἐκ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν ἡ χρυσὴ δρόσος, νέα γρώματα καὶ νέας καλλονᾶς ἐξεγέρουσι συγχρόνως αἱ ἀκτῖνες του ἥλιου ἐπὶ τοῦ χονοῦ τῶν ἀνθέων. Ἐντὸς δὲ τοῦ λουτροῦ τούτου τῆς εὐωδίας, τῆς δρόσου καὶ τῶν ἀκτίνων αἱ χρυσαλλίδες πάλλουσι τῇδε κάκεστε τὰ εὑθύρωστα αὐτῶν πιερά, ἀκόρεστοι ἐν τῇ ἀπολαύσει τῆς τοσοῦτον βραχείας αὐτῶν ζωῆς.

Ἄλλα διατὶ ἡ χελιδών μένει περιεσταλμένη ἐντὸς τῆς φωλεᾶς τῆς τὴν πρώτην τοῦ Μαΐου; διατὶ δὲν ἔξερχεται νὰ ἀπολαύσῃ τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων καὶ τὴν δρόσον τῆς αὔρας καὶ τὴν θαλπωρήν τοῦ ἥλιου; διότι μετὰ τὰς ἥδονάς του ἔρωτος, ἐπῆλθον αἱ μέριμναι τῆς μητρότητος.

Ἡ χελιδών μέλλει νὰ γενήῃ μήτηρ.

Τὴν χαρμόσυνον ταύτην πρωῖαν ἔξύπνησεν εὔχαρις ὡς πάντοτε· κατὰ πρῶτον ἥσθιάνθη ἀλλο τι ἢ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ὅτι ἀγαπᾶται· ἔπειτα μόλις ἀνέπνευσε τὸν εὔσομον ἀέρα, ἥσθιάνθη ὡσεὶ νὰ εἰσέδυνε εἰς τὰ μικρά τῆς σπλάγχνα γλυκύ τι βάρος· καὶ ὅταν ἥθιέλησε νὰ πετάξῃ ὡς ἀλλοτε, εἶδεν ὅτι τὰ μικρά τῆς τὰ πτερά δὲν ὑπεβάσταζον αὐτὴν ἐπαρκῶς καὶ ἐπροτίμησε νὰ μείνῃ ἐν τῇ φωλεᾷ.

Οχι, δὲν σοὶ ἐνέπνευσε τὴν ἀδυναμίαν ταύτην, χελιδών, ἡ αὔρα τοῦ Μαΐου, μήτης ἢ ἀκτὶς τοῦ Μαΐου, ἀλλ᾽ ὁ ἔρως τοῦ ἔκπνευσαντος μηνός. Γλυκεῖα ἀδυναμία, ιερωτέρα τῆς παρθενίας, ὅσον ἡ δημιουργία ιερωτέρα τοῦ προϋπάρχαντος χάους!

Ἡ χελιδών τὸ αἰσθάνεται καὶ εἶναι ὑπερήφανος ἐπαύτῃ· δὲν ὀργίζεται διότι δὲν δύναται νὰ ἔξελθῃ· τούναντίον μένει χρηστὴ ἢ καρδία τῆς καὶ ἀμωμοὶ αἱ ὀρέξεις τῆς.

Δὲν δ' ἀναζητήσῃ πλέον ἐν τῇ φύσει καὶ ἐκτὸς ἔκαυτῆς τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἥδονήν, ἀλλ᾽ ἐν τοῦ βάθους τῶν σπλάγχνων τῆς μέλλει νὰ ἔξαγάγῃ, ἔστω καὶ δι' ἐπωδύνων ἀγώνων, πᾶν δὲ τέρπη τὴν καρδίαν τῆς καὶ τὴν ζωὴν τῆς ἐν τῷ μέλλοντι. Θὰ κομίσῃ πρὸς αὐτὴν ὕδωρ καὶ τροφὴν δὲ σύντροφος δὲν ἔξελέξατο, θὰ γλυκάνῃ τοὺς πόνους τῆς τὸ ἀσματοῦ τοῦ ἀγαπητοῦ τῆς, διστις θὰ κάθηται ὅχι μακράν, ἔξω μὲν τῆς φωλεᾶς, χάριν τοῦ ὀφειλομένου ὑπὸ τῶν ἀρρένων εἰς τὰ μυστήρια τῆς κυοφορίας σεβασμοῦ, ἀλλὰ πλησίον, πλησιαίτατα ἵνα περιφρουρῇ συγχρόνως ἀπὸ παντὸς ἀπρόπτου τὴν κυοφορούσαν, καὶ δὲν δ' ἀπέρχεται εἰς ματαίας περιδιαβάσεις κατὰ τοὺς ἀγρούς ἢ τὰς ὅδούς, εἰμὴ μόνον πρὸς ζήτησιν τροφῆς.

Τότε δέ, ὅταν θὰ μείνῃ πρὸς στιγμὴν ἐντελῶς μόνη,

μὲ τὰς βαθείας ἀλγηθόντας της, θὰ παρηγορήσται καθ' ἔαυτὴν μὲ γλυκείας ἐλπίδας εὔτοκίας· ἡ μικρά της φαντασία θὰ βιθισθῇ εἰς τὸ μέλλον, ὅπερ δὲν θὰ κεῖται ἄλλως τε καὶ μακράν· θὰ φαντασθῇ τὴν ἡμέραν καθ' ἧν θὰ τέξηται τὸ πέμπτον ἢ τὸ ἔκτον ὥστριον, τὰς περιπαθεῖς μεριμνας τῆς ἐπωάσεως, τὰς διαπύρους καὶ προσεκτικὰς περιπτύξεις τῶν πτερῶν, τὴν βαθμιαίαν ζωογονίαν, ἣν δ' ἀκροάζηται καθ' ἔκαστην ἐναργεστέραν ὑπὸ τὰ στήθη της, τὴν θραῦσιν διὰ τοῦ ράμφους τοῦ πρώτου ώοῦ, τὴν εὐφρόσυνον ἐμφάνισιν τῆς πρώτης γυμνῆς κεφαλῆς, ἔπειτα τῆς δευτέρας, ἔπειτα τῆς τρίτης καὶ τέλος τὴν ἀγαλλίασιν τῆς θέας ὅλοκλήρου περὶ ἔκαυτὴν οἰκογενείας.

Ἐπειτα ἀρχονται νέαι φροντίδες ἀτελεύτητοι καὶ γλυκύτεραι αἱ μὲν τῶν δέ, ἡ διατροφή, ἡ περιθμαλψία, ἡ παιδαγωγία τῶν νεοσσῶν· τὰ μικρὰ δ' ἀνταμείβωσι πᾶσαν μητρικὴν μέριμναν πολλαπλασίων μὲν ἐν τερέτισμα χαριέστατον· ποία ἥδονὴ νὰ βλέπῃ τις αὐτὰ τρώγοντα, κελαδοῦντα, καὶ αὐξάνοντα! Πόσον θὰ τ' ἀγαπᾶ! καὶ πόσον τὰ μικρὰ δ' ἀγαπῶσι τὴν μητέρα των! Θὰ τὴν περιμένωσι σιωπηλὰ καὶ ὑποκεκρυμένα, ὅταν λείπῃ χάριν τροφῆς, καὶ εὐθὺς ὡς ἀκούσωσιν αὐτὴν ἐπανελθοῦσαν, χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις ἐν τῇ φωλεᾷ· θὰ προβάλλωσι πάντα δμοῦ κεφαλὴν καὶ δ' ἀνοίξωσι τὸ τόσο μικρὸν αἴτων στόμα διὰ νὰ δεχθῶσι τὴν τροφήν, δ' ἀνθαμιλῶνται ποίον πρῶτον νὰ γευθῇ· ἀλλ' αὐτῇ θὰ εῖναι δικαία καὶ ἔξ ζου μήτηρ πρὸς τὰ τέκνα της πάντα· δὲν δ' ἀγαπᾶ τὸ ἐν πλειότερον τοῦ ἀλλού· θὰ δώσῃ εἰς ἕκαστον τροφὴν δμοίαν κατὰ σειράν. Εἰναι φευκτέα ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τὰ παράπονα τῶν τέκνων· ἀπαιτεῖται ίση στοργή, ίση περιθμαλψία.

Καὶ ὅταν δ' ἀρχίζωσι νὰ πτεροφυῶσι, ποία χαρά! καὶ ποία τῆς μητρικῆς καρδίας ἀναπτέρωσις ὅταν θὰ δυνηθῶσι νὰ πετάξωσι δχι πολύ, μέχρι τοῦ πρώτου τοίχου κατὰ πρῶτον, ἔπειτα μετά τινας ἡμέρας καὶ μακρύτερον ἀκόμη, μὲ τὴν συνοδείαν τῆς μητρὸς ἢ τοῦ πατρὸς ἐννοεῖται, διστις θὰ φροντίσῃ μήπως ἀπομακρυθῇ ὁ νεοσσὸς καὶ ἡ ἀποκάμη καὶ πέσῃ κατὰ γῆς, ἢ κτυπήσῃ καὶ δ' ἀπειρος εἰσέτι, τὴν μικράν του κεφαλὴν εἰς τι δένδρον, ἔως οὐ καταστῶσι τέλεια πτηνά, δὲν δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἐπαγγρυπνήσεως.

Άλλα μέχρι τῆς εύτυχοῦς ἐκείνης στιγμῆς πάσους κινδύνους διατρέχουσι τὰ μικρά. Συμβαίνει ἐνίστε τὰ πίπτωσιν ἐκ τῆς φωλεᾶς, ὅταν εἰσέτι εῖναι ἀπτερα, καὶ τότε φρίκη, ἐὰν δὲν εῖναι πάρων δ' πατήρ ἢ δ' μήτηρ διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ πεσόντα ἐν τῇ φωλεᾷ! Ἡ ἀλλοτε σαῦρα τις δσφραινομένη τὸ τρυφερὸν κρέας αὐτῶν ἔρπει μέχρι τῆς φωλεᾶς καὶ καταβροχθίζει αὐτὰ ἢ ἐπάρατος. Διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ὅλη ἡ μητρικὴ στοργὴ καὶ ὅλη ἡ πατρικὴ φρόνησις δπως ἀκινδύνως αὐξάνθωσι τὰ χελιδονάκια . . .

Γ'.

Μία γυνή, καὶ αὐτὴ τῆς μυθολογίας, ἡ θυγάτηρ τοῦ Πανδίονος, μετεβλήθη εἰς χελιδόνα· διατὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες νὰ μὴ εῖναι χελιδόνες καὶ πάντες οἱ οῖκοι φωλεῖς χελιδόνων;

K. ΙΕΡΟΚΑΗΣ.